

Kiek debesuota,
diena 34°, naktį 25.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:26

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIII.

Kaina 5c

Trečiadienis, Gruodžio- December 26 d., 1956 m.

Price 5c

303

MAIŠTAUJA SOVIETŲ KAREIVIAI VENGRIJOJE

TESINYS IŠ PIRMADIENIO NR. (302)

SOVIETŲ POLICIJOS KARININKAS APIE VENGŲ TREIMIMŲ Į SIBIRĄ

Perkovus kalinius iš vagonų, durys buvo vėl užantspauduotos. Traukinys, kuris atėjo vėliau, išėjo prieš mus. Kaip supratau, jis išėjo šiaurės kryptimi, į Vorkutos rajoną.

Traukinys pasuko į rytus, į Volgos pusę. Dabar važiuojame greičiau, be sustojimų. Kitą dieną per pietus pasiekėme Penzą. Ten siautė pūga. Net ir mūsų šildomose vagonuose buvo labai šalta. Galite įsivaizduoti, kaip žmonės šalo prekinuose vagonuose. Volga perkirtome Sizranės rajone. Didžiulės ledų, lytys plaukė upe. Volga galėjo užšalti bet kurią dieną.

Kuibiševė pabuvome kelelų valandų. Čia pasikartojė ta pati scena, kaip ir Lvoje. Kaliniams išdavė juodos duonos ir į kibirus pripylė šviežio vandens. Pakėliaus dar naktį, atsidūrėme Čkalove (Orenburge).

Čia mus laukė staugiena. Į traukinį įlipo MVD (valstybės saugumo) karininkas ir pasakė Gorskovui:

“Traukinio saugojimą čia perims mano būrys. Tolimesnes instrukcijas gausite, drauge, komendantijoje”.

Prieš apleidžiant traukinį, aš sužinojau, kad jis važiuoja į Džarkentą, 150 mylių į rytus nuo Alma-Atos. Džarkente dabar kasa kalnuose milžinišką tunelį. Jis turės sujungti Sovietų geležinkelį su Kinijos. Gorskovas ten jau buvo buvęs. Jo nuomone, Vorkutoje sąlygos daug geresnės.

Čkalovo komendantas painformavo, kad kitą dieną mums reiks skristi į Bugarijos sostinę Sofiją.

“I Bulgariją?”, nustebęs paklausė Gorskovas, “Kam?”

“Nežinau, toks įsakymas ir viskas”.

Viską sužinojome tik atvažiuavę į Sofiją, kur buvo Sovietų politinės policijos viršininkas gen. Ivan Serov. Sofijoje kilo demonstracijos. Studentai ir darbininkai reikėsi simpatijas vengrų patriotams. Serovui buvo pavesta likviduoti bruzdėjimą ir neleisti išvirsti į atvirą sukilimą. Šimtai, o gal ir tūkstančiai, bulgarų buvo suimti ir ištremti į Sovietų Sąjungą. Mūsų dalinys turėjo juos lydėti.

Kitą vakarą po atvykimo į Sofiją, mane pasiūkė į savo kabinetą majoras Gorskovas.

“Man labai gaila”, jis pradėjo kalbą, bet prieš jus yra iškelta byla. Atsimenate, aš jus įspėjau ir patariau laikyti liežuvį už dantų.

“Kuo gi mane kaltina, ką aš padariau?”

“Draugavai su deportuojamais vengrais”.

“Ar tai nebus tik Kursko komendanto darbas?”

“Taip. Rytą jums reikės pasiaiskinti tardymo komisijoj”.

Aš supratau, kuo tai kvepia. Geriausi atveju — pažemintas laipsnis, o blogiausi atveju — kelionė į šiaurę kaip kėlis visų vieno tų vagonų, kuriuos dar neseniai saugoju.

Atėjo laikas baigti. Nuvykau į stotį. Už kelių minučių kaip tik ėjo į Belgradą (Jugoslaviją) keleivinis traukinys. Nusipirkau bilietą ir užėjau į vagoną. Netrukus buvau laisvas.

Dokumentų tikrinimas prie Jugoslavijos sienos buvo gana paviršutiniškas. Aš turėjau visus dokumentus, o Sovietų val-

tybės saugumo (MVD) karininkas įleidžia be jokių kliūčių, ne taip, kaip civilius keleivius.

Kai iš ryto atsibudau, traukinys artėjo į Niš stotį. Aš negaliu be pasibaisėjimo prisiminti, kaip mes elgemės su vengrų tremtiniais. Vienintelis mano nusiramėjimas yra tas, kad aš šiame nusikaltime nebedalyvauju. (Pabaiga)

IŠ VISO PASAULIO

Sirija teis šamokslininkus

DAMASKAS, Sirija. — Sirijos vyriausybė suėmė ir atidavė karo teismui 47 šamokslininkus, kurie norėjo Iraką ir anglų bei prancūzų pagalba nuversti Egiptui ir Sovietams draugišką prezidento Kvalty vyriausybę. Tarp suimtųjų yra buvęs diktatorius Shishkeky, keturi buvę ministrai ir 8 parlamento nariai. Atsistatydino ir premiero Sabri el-Assali kabinetas.

Paleido Malmėdų žudiką Peiper

HEIDELBERG, Vokietija. — Plk. Joachim Peiper, 43 metų, vadinamas Malmėdų skerdikas, buvo amnestuotas ir paleistas iš Landsbergio kalėjimo. 1944 m. Kalėdų išvakarėse šis Hitlerio elitinės armijos karininkas davė įsakymą sušaudyti 142 Amerikos kareivius, paimtus šiame Belgijos mieste į nelaisvę. 1946 m. plk. Peiper buvo nuteistas mirties bausme. Paskui bausmę sumažino iki 36 metų. Dabar atkalėjęs tik trečdalį, jis buvo amnestuotas. Amnestavimą sprendžia 6 narių komitetas; po vieną amerikietį, anglą ir prancūzą ir vokiečių.

Kuba kels vengrų klausimą

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos, patenkintos griežtu Sovietų S-gos pasmerkimu už Vengrijos įvykius, visa savo dėmesį (bent gen. sekretorius) nukreipė į Vidurinių Rytų problemą. Bet Kubos atstovas Nunez-Portuondo pranešė, kad jis po švenčių pasiūlys sankcijas Sovietams už JT nutarimų ignoravimą. Nunez-Portuondo reikalauja pašalinti ir tariamą Vengrijos vyriausybę, nors iš šios JT sesijos.

Švedai neprileidžia agentų prie vengrų

STOCKHOLMAS. — Švedų vyriausybė atmetė komunistinės Vengrijos reikalavimą leisti jos diplomatiniais agentams, apkalnytį vengrų pabėgėlius stovyklose ir “pasiteirauti”, ar jie nenori grįžti namo. Švedai atsakė, kad tie, kurie panorės grįžti, visad suras Vengrijos atstovybę ir kelią į ją. Švedija jau priėmė 4,000 vengrų pabėgėlių.

Irakas sutramdė riaušinius

BAGDADAS, Irakas. — Netoli Kut ar Hai, 115 mylių į pietų rytus nuo Bagdado, maištingi kaimiečiai nušovė 6 policininkus. Į šią vietą vyriausybę pasiuntė 1,000 policininkų. Jie nukovė ir sužeidė gana daug valstiečių, bet patyrė ir patys šokių tokių nuostolių.

Baltuosiuose Rūmuose prez. Eisenhoweris dedikavo 3 centų pašto ženklą skirtą vaikų prisiminimui.

NIXON TVIRTINA, KAD KOMUNIZMAS NEBEATSIGAUŠ PO VENGŲ SMŪGIO

Bolševikinė spauda pasmerkta sugriovimui, grįžo šitaip įsitikinęs JAV viceprezidentas

WASHINGTONAS, D. C. — Viceprezidentas Richard Nixon, studijavęs Austrijoje vengrų pabėgėlių problemas, grįžo namo, sudaręs ir labai gerą nuomonę apie vengrų revoliucijos svarbą tautų išsilaisvinimo kovoj iš komunistų spaudos.

“Aš esu įsitikinęs”, pareiškė Nixon, “kad vengrų tauta, taip drąsiai kovojusi už laisvę, sudaro problemą tik Sovietų Sąjungai.

“Vengrų pasiaukojimo deka tarptautinis komunizmas gavo mirtiną smūgį, nuo kurio jis niekad nebeatsigaus. Dabar visas pasaulis pamatė, kad komunizmas gali išsilaikyti tik jėga. Bet istorija sako, kad valdžios, kurios remiasi vien tik jėga, turi tik laikiną pasisekimą, kaip kad šandien matome Vengrijoje. Ilgainiui komunizmas prie pražūties”.

Pateiks prezidentui projektus

Trečiadienį Richard Nixon išdėstys prezidentui Eisenhoweriui savo įspūdžius po 6 dienų vengrų pabėgėlių problemų studijavimo Austrijoje. Jis išdėstys konkrečius planus, kaip Amerika gali sekmingiausiai padėti tiems didvyriškiems vengrų kovotojams, kurie išliko gyvi, kurie, nebeglėbami vesti atviros kovos prieš 200,000 raudonarmiečių ir 5,000 tankų, atsidūrė benamiais Austrijoje.

Iš viso į Austriją jau yra pabėgę 170,000 vengrų. Nixono nuomone, apie pusę iš jų galėtų priimti Jungtinės Valstybės.

“Columbine” gėbena pabėgėlius

Prez. Eisenhoweris parodė didžiausio draugiškumo vengrų pabėgėliams, paskirdamas jų gabenimui ir savo asmeninį lėktuvą “Columbine III”.

Kai šiuo lėktuvu atskrido iš Kanados į Londoną Indijos ministras pirmininkas Nehru, buvo įsakytas jam skristi į Muncheną ir grįžtant namo, paimti 21 vengrų pabėgėlių.

Grįžta lenkai iš Sibiro

VARŠUVA. — Paskutinėmis dienomis prieš Kalėdas iš Sovietų koncentracijos stovyklų grįžo keletas tūkstančių lenkų. Vien iš jų buvo deportuoti po Stalino-Hitlerio Lenkijos pasidalyjimo 1939 metais. Kiti ištremti pokariniais metais. Sovietų Sąjunga laiko dar daug tūkstančių lenkų. Gomulkai buvo pažadėta, kad jie visi bus paleisti.

Elzbieta pasigenda tautų tolerancijos

Karalienė pageidauja tarptautinės sapratos

LONDONAS. — Anglų karalienė Elzbieta II savo kalėdininiame atsišaukime ragino tautas būti daugiau tolerantiškos prieš vieną kitą, stengtis suprasti ir savo kaimynų siekius bei uždavinius.

Karalienė, atrodo, turėjo galvoti ypač Vakarų tautų savitarpinių vaidus Suez invazijos dienomis. Ji norėjo apraminti tuos angelus, kurie nemėgino suprasti Amerikos politikos ir negali jos pateisinti už skirtingą Vidurinių Rytų problemas supratimą.

Artėja vokiečių suvienijimas, sako Konrad Adenauer

Džiaugiasi Saaro sugrįžimu

BONA. — V. Vokietijos kanceleris Konrad Adenauer, kalbėdamas Kalėdų proga į tautą, užtikrino, kad 1957 metais, jei Vokietijai ir nebus dar lemta susivienyti, tai susivienijimo diena bus žymiai priartinta.

Kancelers pareiškė džiaugsmo, kad Naujų metų dieną prie Vakarų Vokietijos prisijungs Saaro kraštas. Saaro grįžimas į “fatherlandą” sustiprins vokiečių pasiryžimą kovoti ir už savo tautiečių išlaisvinimą iš Sovietų okupacijos valdžios Rytų Vokietijoje.

Ugniagesys neša pacientę iš Doctor's Memorial Hospital, Minneapolis. Gaisras įvyko užsiedus Kalėdų eglutei.

NE VISI RAUDONARMIEČIAI NORIAI ŠAUDO DEMONSTRUOJANČIĄ MINIĄ

Savitarpinė kovoj žuvo penki rusų karininkai

VIENA, Austrija. — N. Y. Times korespondentas John MacCormack gavo iš dviejų atskirų šaltinių tą pačią žinią, kad peritą savaitę Tokaj mieste šiaurės rytų Vengrijoje maištavo Sovietų kareiviai ir karininkai.

Popiežius ragina priešintis SSSR agresijos žygiams

Pripažįsta, kad apsigynimo karas moraliskai teisėtas

ROMA. — Šių metų kalėdinę kalbą ir katalikų pasaulį popiežius Pijus XII visiškai atvirai ragino laisvasias pasaulio tautas priešintis Sovietų spaudimui ir grąšinimams.

Taika gali apsaugoti tik vieningai ir drąsiai veikiant visiem kitiems, kuri vertina tiesą, kalbėjo popiežius. Pijus paprastai kalbėdavo apie nusiginklavimą, apie atominių ginklų gaminimą, jų bandymų uždraudimą. Per šias Kalėdas popiežius daugiausia kalbėjo apie karo, žinoma, apsigynimo, moralinį pateisinimą. Jis kalbėjo apie Sovietų, kad ir jų neminėdamas, siekius ir tankus, kurie triukšmingai prasi-veržia per sienas, skina gyvybes, norint užmesti žmonėms tokį gyvenimo būdą, kuris jiems yra kaktus.

Tokiomis aplinkybėmis, kada visos kitos gynybos priemonės yra išmėgintos, apsigynimo karo nebegalima laikyti neteisėtu, pripažino popiežius.

Chaosas Indonezijoje

Valstybė iš 3,000 salų neturi tvirtos ir patikimos valdžios

JAKARTA. — 37 metų pulkininkas Simbolon sudavė naują smūgį pašlijusiai Indonezijos vyriausybei, pasiskelbdamas vidurinės Sumatros, pačios turtingiausios salos, politiniu ir kariniu vadu.

Sostinėje Jakartoj premieras Ali Sastromidžo pulkininką sušpendavo. Bet tuo įsakymu centrinės vyriausybės galia ar orumas nepadidėjo. Plk. Simbolon plečia savo įtaką į aplinkines salas diktuoja vyriausybei sąlygas, kuriomis jis atsisakytų užgrobtos valdžios.

Sukilėlių vadas Simbolon reikalauja, kad vyriausybė patenkintų liaudies reikalavimus pagerinti ekonominį gyvenimą. Indonezija, susikūrusi 1949 metais iš turtingųjų Olandijos kolonijų (Rytų Indijos), kurioje yra 3,000 salų ir 80 mil. gyventojų, gyvena labai skurdžiai.

Plk. Simbolon reikalauja eiti prie ekonominio gyvenimo tvarkymo per politines reformas. Jis reikalauja iš prez. Sukarno, kad jis įtrauktų į vyriausybę ir opozicijos vadą buv. prezidentą Hatta.

Premieras sako, kad jis jau ir taip turi sudaręs labai plačią koalicinę vyriausybę.

Suomijos premieras Karl Fagerholm sausio 30 d. atvažiavo į Maskvą. Fagerholm yra ir socialdemokratų partijos pirmininkas.

Remiantis šiomis žiniomis, vienas raudonosios armijos karininkas iš 83-čios motorizuotos pėstininkų divizijos davė įsakymą kuopai kareivių šaudyti į demonstruojančių vengrų minią.

Kitas to paties dalinio karininkas įsakė kareiviams nešauti. Maištaujas karininkas buvo čia pat sušaudytas. Tą pačią akimirką eilinis kareivis nudėjo pirmąjį karininką, davusį įsakymą šaudyti į demonstrantus. Sušaudė ir kareivį.

Buvo išaukta kita kuopa su tvarkyti maištininkus. Bet ir šios kuopos karininkai bei kareiviai pasirodė labai skirtingų nuomonių apie šaudymą į vengrų “fašistus”. Tolesnė kovoj tarp šaudymo šalininkų ir priešininkų žuvo dar tris Sovietų karininkai. Puskarininkų ir eilinių kareivių buvo nukauta ir sužeista kiek daugiau.

Paskui maištininkai iš abiejų kuopų susijungė ir pasitraukė už miesto, kaip spėjama, ieškoti partizanų, prie kurių galėtų prisijungti.

Miškolco mieste kautynės pasta rosiosiomis dienomis aprimo. Sovietų kariuomenė turi savo rąkų miestą, o partizanai užmieš. Apriimo raudonarmiečių kovos su partizanais ir Pecs srity. Valdžia bijo, kad atnaujinus kovas, vengrų patriotai gali susprogdinti anglų kasyklas.

Tarp 700 vengrų, pasiekusių pirmadienį laisvąją Austriją, buvo ir vienas raudonarmiečių tankistas.

“Tyli naktis, palaiminta naktis”

Komunistų valdžia leido vengrų gyventojams švęsti Kalėdas, pirmą kartą nuo 1948 metų. Buvo duotas leidimas katalikams eiti naktį į Bernelio mišias. Kai kuriose valdžios krautuose pasirodė languose seniai matyti ir girdėti užrašai, kaip “taika ir ramybė geros valios žmonėms”.

Dar daugiau žmonės nustebė, išgirdę Kūčių vakarą transliuojant iš Budapešto radio populieriąją Kalėdų giesmę “Tyli naktis, palaiminta naktis”.

“Suvarius didžiąją darbininkų dalį į darbą, pasirodė, kad jiems nėra ko dirbti: trūksta anglų, elektros ir žaliavų, bet svarbiausia anglų. Daug fabriku uždarę, daug kur nutarta dirbti 2-3 dienas per savaitę.

Svarbiausias valdžios uždavinys lieka ir toliau, kaip atstatyti darbą anglų kasyklose. Angliakasiai tebekelia senuosius reikalavimus — paleisti darbininkų tarybos vadus, atitraukti Sovietų kariuomenę ir nenaudoti anglų kasyklose vergų — politinių kalinių.

AMNESTAVO KKK VADĄ

MICHIGAN CITY, Ind. — Indijos gubernatorių dovanojo likusią bausmę rasistų teroristinės organizacijos Ku Klux Klan vadui D. C. Stephenson.

Apie 1920-30 metus jis buvo toks galingas žmogus Indianoj, kad pats sakydavo, kad “aš esu įstatymas”. Teismas jį buvo nuteisęs kalėti 30 metų.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

LB Chicago's apygardos vadovybė ir tam reikalui sudarytas komitetas energingai dirba, kad suplanuotas tautinių šokių festivalis įvyktų Chicagoje 1957 m. birželio mėnesį. Pasirodo, kad šventės data bus nukelta į birželio pabaigą, nes daugelis moksleivių ir studentų šokių grupių negalėtų dalyvauti. Be to, nuo liepos pradžios jau prasidėję ir aštuntosios savaitės, ir karsčių nereikės bijoti, nes šventė įvyks atvirame ore. Patalpos jau numatytos ir užsakytos.

Jaunimo Kongresas ir meno paroda

Tuo pat laiku šaukiamas ir Jaunimo Kongresas Chicagoje.

Jaunimas patenkintas tokiu sumanymu ir jau planuojama tokio kongreso darbai. Musų studentija rodo didelį susidomėjimą tokiu kongresu. Tautinių šokių šventės ir Jaunimo Kongreso pabaigai numatyta banketas viename viešbutyje. Be to, manoma surengti ir kitų pramogų jaunimui, kad jis galėtų susipažinti ir pasidalinti šventės išpuoliais.

Buvo manyta surengti ir reprezentacinę meno parodą, bet ji buvo pasikeistų šventės datai į birželio pabaigą, tai tokia paroda jau nebūtų rengiama, nes salėse yra per daug šilta. Paroda būtų rengiama kita proga.

Repertunaro komisija dirba Ji nustato tautinės šokių šven-

tės programą, o ypatingai parenka jai pažintis šokius. Daugelis šokių visai nauji, kurie nebuvo matyti scenoje. Ir jų vardai gražūs ir skambūs. Jau nustatyta ir priimta pusė šokių. Manoma šokti 16 šokių bendrinė. Apygardoms, jei jos norės, šio šokių sąrašą atsivežtuosius, numatyta palikti apie 4 vietas. Pageidaujama, kad šokiai būtų autentiški. Apie tais bus paskelbta spaudoj plačiau. Svarbu, kad naujieji šokiai turėtų savo legendą arba kilmės ar vietovės aprašymą, o nebūtų atsitiktiniai, dirbtiniai.

Kaip vyksta grupių registracija?

Komitetas jau turi 30 registruotų vienetų švenčiai dalyvauti. Tarp jų yra 4 iš Kanados. Visi kiti iš JAV. Žinoma, daugiausiai ir skaitlingiausia užsiregistruojančių grupių. Registruotis galima ir toliau, nors nustatytas laikas jau ir pasibaigęs. Komitetas pasigenda šokių vienetų iš New Yorko, Waterburio, Baltimorės, Rochesterio ir Los Angeles, Kalifornijos. Kiti miestai jau dalyvauja. Ypatingai džiugina šokių šventės ruošimu Bostono, Clevelando, Urbanos studentai ir kiti, kurie savo laiškuose prašo smulkesnių žinių ir pačių šokių aprašymų.

Filmų ir instruktoriai

Dabar Chicagoje, Lietuvių Auditorijoje, vyksta pirmųjų kursų. Kiekviena grupė atsiunčia po vieną porą šokių, kurie mokomi tautinių šokių. Vėliau jie apmokys savo grupės dalyvius. Kai visi šokiai bus išmokyti, tai jie (šokėjai) bus filmuojami, o filmai pasiunčiami visiems užsiregistruojusiems vienetams. Po to, nurodyta viena mokytoja pasiųsi į kiekvieną vietovę patikrinti ir suderinti veikimą. Tokios inspekcinės kelionės jau prasidėjo apie kovo mėnesio pradžią. Dabar stropiai baigiamas šokių parinkimas šventei ir jų aprašymas. Labai nuosirdžiai ir pasižavėjimai dirba visas repertuaro kolektyvas.

Tautinės muzikos priedai

Čia noriu kalbėti ne apie kankles, bet apie skudučius. Tai lietuviškas muzikos instrumentas, kuris Lietuvoje jau buvo gerokai išsiplatinęs jaunimo tarpe. Šitas liaudies instrumentas dabar norima atgaivinti ir propaguoti, tik visa bėda, kad skudučių niekur negalima gauti nusipirkti. Dabar vedamos derybės su viena įmone, kad ji pradėtų gaminti skudučius iš celuloido. Jei tai pavyks padaryti, tai šokių šventėje girdėsime apie 50 skudutininkų ir kitokių tautinės muzikos atlikimo mūsų mokyklinio jaunimo pastangomis.

Kas girdėti organizacijoje?

Didesniems darbams įvykdyti reikalinga ir didesnė žmonių talka. Jau sudaryta pagalbinė komiteto komisija, būtent: pinigų telkimo, spaudos, repertuaro ir kitos, kurios organizuojasi energingai padirbėti, kad minėtoji šventė gerai pasisektų.

Tautinių šokių šventei Chicagoje organizuoti ir jai tinkamai grąvesti jau yra sudarytas komitetas iš šių asmenų: Br. Shostas — pirmininkas, St. Daunys, J. Jasaitis, J. Kreivėnas, Alf. Wells, Alb. Poškienė, Agnė Jasaitytė, Z. Dailidka, A. Gintneris, J. Kudirka ir E. Bartkus.

Detroit, Mich.

Svarbus susirinkimas

Lietuvių Socialdemokratų 116 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 30 d., 1 val. po pietų buvusioje Lietuvių svetainėje, 25th St. ir W. Vernor Hwy., trečiame aukšte. Įėjimas iš Vernor. Prašome narius išdėmėti laiką bei vietą ir gausiai dalyvauti, nes susirinkimas svarbus ir paskutinis šiais metais. Bus išduoti metiniai raportai ir renkama nauja valdyba ateinančioms 1957 metams.

Visų narių pareiga lankyti susirinkimus, pateikti savo sumanymus ir bendrai rūpintis LSS gerove. Taipgi pageidaujama naujų narių. Visus širdingai kviečia LSS 116 kp. valdyba.

iš kurių kiekvienas turi savo atskiras pareigas.

Ką visuomenė galvoja ir daro?

Visuomenė sako, kad kiekvienas lietuviškas darbas, kurį atlieka lietuvių bendruomenė ar kitos organizacijos, jei jos padeda kovoti su lietuvių nutautėjimu ir mūsų jaunimą įtraukia į bendrą lietuvišką judėjimą, yra sveikintinas ir remtinas. Tai parodė gyvu pavyzdžiu Dainų šventės komitetas, kuris iš savo gauto pelno jau paskyrė tautinių šokių šventei organizuoti \$500.00 ir paties komiteto pirmininko Br. Shoto vadovaujama Ateities šokių grupę paskyrė \$100.00. Taigi, darbas varomas sparčiai pirmyn, ir gana sėkmingai. Naujai išrinktoji LB Chicago's apygardos vadovybė tautinių šokių šventės rengimą širdingai remia ir rengėjam padeda.

Be Krėvės raštų lietuvių literatūra būtų žymiai menkesnė. Krėvės kūrybą jūs geriau suprastė perskaitę Chicago's Lietuvių Literatūros Draugijos leidinį Vincas Krėvė-Mickevičius. Jo kaina \$1.00. Leidinį užsisakyti šiuo adresu:

NAUJENOS,
1739 S. Halsted Street,
CHICAGO 8, ILL.

Atkreipkite dėmesį!

Tokių radijo aparatų Amerikoje dar nebuvo. Su jais girdimas Vilnius ir kiti pasaulio miestai. Visas jų ypatybes aprašyti sunku — reikia pamatyti.

Didelis pasirinkimas dovanų: šveicariškų ir amerikoniškų laikrodžių, foto aparatų, plunksnakočių su 14 karatų aukso plunksnomis ir visa eile kitų prekių gautų iš Europos ir kitų kraštų. Reikalaukite katalogų ir kitokių informacijų: J. KARVELIS, 3322 S. Halsted St. YArds 7-0677.

P. S. Reto gražuomo vaikams žaidimo, sportiniai ir nesportiniai. Kaina nuo \$37.00. (Sk.).

ONA POVILAITIS
(pagal tėvus Vaupšytę)
Gyveno 509 West 103rd Street,
Chicago, Ill.

Mirė 1956 m. gruodžio 23 d., 4:40 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Šiaulių apskr., Zagarės parapijoje, Taručiu kaimė. Amerikoje išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę — du sūnus: Bruno ir Vytautas ir mirties Lillian, anūkas David; sesuo Suzanna Putris ir jos vyras Vincentas; sesers vaikai: Antanina Jonaitis, Albin Putris, Florence Baras, Lillian Queenan ir visų jų šeimos; giminaičiai: Sophie Jėšinas, Frances Ambrose, Edward Rusas, Joseph Macys ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko trys seserys ir brolis.

Priklaušė prie Zagariečių, Zemaičių Kultūros, Ūtenos Apskr. Draugisko, Amerikos Liet. Piliečių klubų ir Joniškiečių Kultūros D-jos.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 27 d., 7 val. vakare Weislas koplyčioje, 4256 So. Mozart St.

Šeštadienį, gruodžio 29 dieną, 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a.a. Onos Povilaitis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jai paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnūs, Marti, Anūkas, Sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius L. Bukauskas, telefonas Commodore 4-2228.

Skaitykite "N-nas"

A. A.

AMELIJAI MILERIENEI

mirus, josios vyrui Jonui C. Mileriui ir dukrai Josephine nuosirdžiai užuojautą reiškia

SLA 336-oji kuopa

A. + A.

MARIJONA MASILIŪNAS

(PAGAL TĖVUS BARAUSKAITE)

gvy. 1543 So. 50th Ave., Cicero, Ill. OL 2-0906

Mirė 1956 m. gruodžio mėn. 23 d., 5:14 val. po pietų, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Ramygalos parapijoje. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūdę: dukterį Marię Zymali, žentas George; 3 sūnus: dykukai John ir Michael, William, mirties Dorothy; 3 anūkai: Elvyra, Nancy ir Karen Zymali; brolis Kazmieras Barauskas (Ludington, Mich.) ir jo šeima (Chicagoje), brolinė Ursulė Barauskienė, kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklaušė Dievo Motinos Sopulingos D-jai ir daug kitų Draugijų. Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Ketvirtadienį, gruodžio 27 dieną, 8:30 val. ryto velionė bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Marijonos Masiliūnos giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Duktė, Sūnūs, Anūkai, Brolis ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Vasaitis-Butkus. Tel.: Olympic 2-1003.

A. A.

AMELIJAI MILERIENEI,

ilgametei mūsų bendradarbei ir rėmėjai, mirus, josios vyrui Jonui C. Mileriui, dukrai Josephine ir kitiems giminiečiams širdingą užuojautą reiškia

NAUJENOS

PODAGRA REUMATIZMAS

Skaudūs, sustingę raumenys ir sąnariai kojų, rankų, nugaros ir pirštų. Greitai pagalbai — trink Amerpol Mostini (fepalu) 2 kartus dienai ir imk po 2 Amerpol tabletes tris kartus per dieną po valgymo. Mostis tik 79c. Tuba... Tabletės \$1.50 ir \$3.50 visose vaistinėse.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio mėn. 27 d., 8 val. vakaro Marquette Parko Lietuvių parapijos salėje, 6320 So. Wackerly Ave.

Visi nariai kviečiami dalyvauti. Yra svarbių reikalų. Taipgi bus renkama valdyba sekantiems metams.

Ona Švirnickas, nutar. rašt.

Chicago's Lietuvių Suvalkiečių D-jos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 26 d., trečiadienį, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 7:30 val. vak. Nariai prašomi dalyvauti gausiai, nes bus renkama 1957 metų valdyba ir aptariami kiti svarbūs reikalai.

Nut. rašt.

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

LOVEIKIS

Telegramu Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA

Gėlės Mylimiems Vestuvoms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6

Townhall 3-2109

KOPLYČIOS VIŠOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI

Chicago's

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2238

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, DEC. 26, 195

Iš Philadelphia lietuvų padangės AMERIKIEČIŲ SPAUDOS BALSAI

BRONIUS DIRMENAS

The Philadelphia Inquirer dienraštis einąs 128-tieji metai gruodžio mėn. 12 d. pirmame puslapyje talpino žinias apie neramumus Sovietų užgrobtose Pabaltijo valstybėse. Dienraštis taip rašė:

"The freedom spark which kindled Hungarian revolt spread to the Soviet Union itself tonight. Reports of unrest came from Lithuania, Latvia and Estonia, the free Baltic States forcibly incorporated into the Soviet Union in 1940".

Dienraščio pirmame puslapyje tilpo Rytų Europos žemėlapis, kuriame Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Vengrijos atžymėtos išskirtinai. Iš Lietuvos miestų tebuvo Kaunas atžymėtas. Apačioje žemėlapyje buvo parašyta:

"Shaded portions of map locate areas where unrest is troubling the Russians. Hungary is gripped by a nation-wide strike and rioting Poles have seized the Soviet consulate in the Baltic City of Stettin. Anti-Communist movements are reported in Lithuania, Latvia and Estonia, taken over by Reds in 1940."

Tamie pačiame pirmame puslapyje svarbiausių žinių santraukoje skaitome:

VENGRIJA: Tiesiogis pranešimas iš Budapešto sako: 48 val. paskelbtas streikas 100 procentų yra efektyvus. Rusų kariuomenės daliniai ir vengrų policija paleido šūvių krušą norėdami išsklaidyti gatvėje susirinkusius demonstruoti vengrus. Apie žuvusius nepranešta. Karo lauko teismai pradeda veiklą, kurie kiekvienam vengrui, pagautam su ginklu, galės skirti mirties bausmę. Sovietų tankai apgulė Budapeštą.

LENKIJĄ: Lenkijos vyriausybė pareiškė "apgailėstingumą". So. Rusijai dėl užpuolimo Sovietų konsolato rūmų šėlė ir pasiūlė užmokėti už užpuolimo metu padarytus medžiaginius nuostolius. Taip pat pareiškta rusams, kad pagautus "chuliganus", kurie rusų konsulatą sugadino, Lenkijos valdžia greitai nubaus.

LIETUVĄ: Lietuvos Komunistų Partijos pirminis sekretorius pripažino, kad anti-komunistai Lietuvoje "pradėjo kelti savo galvas". Panašūs pranešimai gauti iš Latvijos ir Estijos. (Smulkiau žiūrėti 3-čią psl.).

Dienraščio trečią puslapį atvertę skaitome didžiulę antraštę straipsniui: Apie neramumus Lietuvoje praneša pats raudonųjų vadas A. Sniečkus. Straipsnis ilgas. Žinia paduota iš Maskvos, gruodžio mėn. 11 d. (UP). A. Sniečkus, Lietuvos Komunistų Partijos šefas, pareiškė: Reakcionieriai, padrasinti Vengrijos revoliucijos, pradėjo kelti savo galvas ir Sov. Lietuvoje". Pirmąjį Lietuvos okupantų agentą ne juokais išgasdino Vengrijos revoliucija. Dreba A. Sniečkus kinkos jau dabar, bet kas būtų toliau, jeigu sukilę ir rusus nugalėję vengrai ateitų ir į Lietuvą?

Toliau A. Sniečkus sakė: "Buvusios antilaidiškos politinės partijos, išnaudotojų klasė ir buržuazinių nacionalistų elementai pradėjo kelti savo galvas. Kai kurie jų yra užsidėję demokratų kaukes. Kiti stengiasi paskleisti nepasitikėjimą Lietuvos Komunistų Partija ir vyriausy-

be". A. Sniečkus įspėjo ir Lietuvos studentus "netikėti melais, sklaidžiamais klasinių priešų". A. Sniečkus kalba buvusį išspausdintą komunistų laikraštį "Sovietinė Lietuva". Pagal bolševikų praktiką toks pareiškimas yra oficialus Lietuvos žmonių kaltinimas. Baisu, kad po šių A. Sniečkus pareiškimų nepasidėtų naujos Lietuvos žmonių deportacijos į Sibirą.

Ta proga The Philadelphia Inquirer suteikė skaitytojams ir žinių apie pavergtą Lietuvą. Laikraštis rašė: "Lithuania, one of the three former Baltic States, is among the newer republics of the Soviet Union."

It was occupied by Soviet troops under a 1939 agreement. In 1940 it became a part of the Soviet Union by a decree of the Supreme Soviet along with neighboring Latvia and Estonia."

Kažkaip nemaloniai lietuvių nuteikią dienraščio teigimas, kad Lietuva buvo sovietų kariuomenės okupuota pagal 1939 m. susitarimą...

Ir gruodžio mėn. 13 d. The Philadelphia Inquirer tilpo labai geras editorialas pavadinimu: "Spirit of Freedom in Red Empire (Laisvės dvasia raudonojo imperijoje)". Ten rašoma, kad ir barbariškausi komunistų metodai prieš pavergtąsias tautas nepajėgia užgnaužti persekiojamų žmonių laisvės troškinį dvasią.

"But that spirit has not been crushed. In fact, hopeless though the odds appear to be, the voice of people demanding their freedom is still heard, in Hungary, in Poland, in the Baltic States".

Ir kitas didžiulis amerikiečių dienraštis "The Evening Bulletin" apie A. Sniečkus naujus grasinimus Lietuvos žmonėms pirmame puslapyje rašė. Dienraštis taip pat rado reikalingą painformuoti skaitytojus apie "savanorišką" Lietuvos "prijungimą" prie Sov. Rusijos šiomis eilutėmis:

"Observers in London paid particular attention to the Soviet's admission of unrest in Lithuania and said this pointed to Hungarian-style unrest within the Soviet Union. The experts also said there had been reports of unrest in Latvia and Estonia."

"Lithuania, Latvia and Estonia were independent republics until they were invaded by Russian troops the weekend of June 17-20, 1940, under an agreement with Nazi Germany. Hundreds of thousands of anti-communists were jailed or deported under the iron hand of general I. A. Serov, Russia's secret police chief, and three nations were declared 'Soviet republics'."

Padėkoti tenka The Evening Bulletin redaktoriams už tikslų ir teisingą skaitytojų informavimą apie Lietuvos patekimą į Sov. Rusijos vergiją.

Tas pats The Evening Bulletin gruodžio mėn. 13 d. rašydamas apie Rusijos slaptosios policijos boso generolo Ivano Serovo atvykimą į Vengriją, pravedti vengrų deportacijas į Sibirą, apibūdino jį kaip žymiausią mūsų laikų "deportacijų ekspertą". Jeigu nacių Himmleris buvo visame pasaulyje žinomas, kaip įsikūnijęs žmogaus pavidale bestija, tai Serovas, išties tautų de-

portacijomis buvo jau žinomas prieš II pas. karą ir žmoniškumui nusikaltimais dabar pralėkia nabašninką Himmlerį.

Dienraštyje apie Serovą taip rašoma:

"Serov has a long record in connection with deportations from the Soviet Union. Documents captured during World War II showed he signed the order, just before the German attack on Russia in June, 1941, under which thousands were exiled to Siberia from the Baltic republics of Latvia, Lithuania and Estonia".

Tame pačiame dienraštyje gruodžio mėn. 17 d. tilpo Alexanderio labai vykusio karikatūra, pavadinimu: Skylės stoge. Kiekviena skylė, per kurią bėga vanduo, pavadinta Vengrija, Lenkija, Lietuva, Latvija, Albanija, Bulgarija su Chruščevu kibirais rankose nešini, nežino nei ką daryti, nes jau įvairūs po stogo skylėmis padėti indai pilni vandens...

Smagu, kad milžiniškų tiražų Philadelphia amerikiečių dienraščiai nepamiršta pavergtosios Lietuvos vargų ir Vengrijos kruvinuosius įvykius milijonams skaitytojų pranešdami laisvam Vakarų pasauliui. Randama reikalinga taip pat priminti ir apie Pabaltijo valstybių tragediją.

SVEČIAS IŠ ARGENTINOS

Vincas Žalauškas atvyko iš Argentinos sostinės Buenos Aires į Philadelphia ir apsisotjo pas gimines: tetulėn Motiejų Žvirblį ir tetulę, jo motinos seserį, Anielę Žvirblienę. Čia jis atrado ir jo motinos brolių nau-

jakūrį Jnozą (Joe) Plungį, kuris taip pat gyvena pas Žvirblius. Visi giminės bendrai veikia Vincui Žalauškiui sudarę galimybes atvykti į Ameriką. Argentinoje Vincas Žalauškas yra likusi motina, o jo tėvas yra jau miręs.

Vincas Žalauškas dabar yra 23 m. amžiaus. Nors Argentinoje gimęs ir užaugęs, bet lietuvių kalbą iš tėvų išmoktą nepamiršo. Iš Argentinos į JAV laivą plaukė 24 dienas. Jis sako: tetulėn, tetulė ir dėdė mane priėmė taip nuoširdžiai, kad to priėmimo niekuomet savo gyvenime nepamiršiu. Kai pirmą kartą su jais susitikęs sėdau prie stalo valgyti, tai nors norėjau jiems daug ką pasakyti, bet negalėjau: buvau sujaudintas taip nuoširdžiu manęs priėmimu. Aš esu tetulėnui, tetulei ir dėdei labai dėkingas už manęs supratimą ir atjautimą. Malonu būti tarp savųjų. Norėčiau visam laikui pasilikti gyventi Amerikoje, kurioje kultūra ir ekonominis gyvenimas yra nepaprastai aukšto lygio.

Ta proga malonu priminti, kad Vincas Žalauškas tetulėn Motiejus Žvirblis yra ilgametis Naujienų skaitytojas.

GERIAUSIOS

Lietuvių ENCIKLOPEDIJA
Išspausdinti 9 tomai, bus 21-22.
Vienas tomas JAV \$7.75
visur kitur \$8.00

ATEINANČIŲ ŠVENČIŲ DOVANOS!

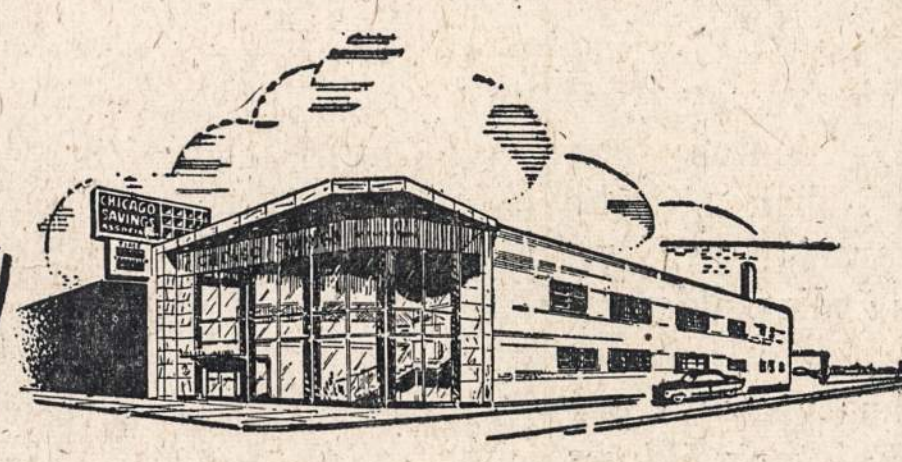
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
Sulankstomas, knygelės ... \$3.50
formos
sieninis \$4.50

V. KRĖVĖS RAŠTAI
Viena knyga \$5.50
Prenumeruojant visą komplektą,
6 tomai \$25.00

Gaunama LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE

265 C Street, South Boston 27, Massachusetts
ir pas knygų platintojus.

MES PERSIKĖLĖM Į KITĄ GATVĖS PUSĘ

1956 metų
GRUODŽIO
17-tą

Mes persikėlėm į naująjį savo namą. Pradedant gruodžio 17 dieną visi Chicago Savings & Loan Association nariai, taupytojai, draugai ir įvairius reikalus su mūsų įstaiga turintieji prašomi jau vykti į 6245 SO. WESTERN AVENUE, Chicago, Illinois. Vėliau pranešime oficialaus atidarymo (Grand Opening) dieną.

Nuo josios įsteigimo 1924 m. Chicago Savings visada, be jokios pertraukos, kas 6 mėnesiai išmoka ir išmoka aukštus dividendus, kaip tai daro didžiausios tos rūšies įstaigos. Saugumo ir pelningumo atžvilgiais Chicago Savings stovi greta

tų taupymo bendrovių, kurios visada savo reikalus teisingai ir ekonomiškai tvarko, kad taupytojams būtų naudos.

Šiandien, persikėlę į savo naująjį namą, kuris yra vienas gražiausių visoje Chicagoje ir turi pačius vėliausius įrengimus bei pagerinimus, tariame širdingą ačiū visiems, kurie kokių nors būdu esate padėję Chicago Savings & Loan Association išaugti į \$20,000,000.00 viršijantį bendrovę. Kviečiame ir toliau mus remti, pasidėdami pinigų į šią tvirtą ir sąžiningai tvarkomą finansinę įstaigą.

Chicago Savings & LOAN ASSOCIATION
6245 SOUTH WESTERN AVE
CHICAGO 36, ILLINOIS

MIDLAND
Savings and Loan Association
Mes mokame Aukštą Dividendą
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Specialus Prieškalėdinis Išpardavimas
21" RCA TV tikrai \$129.95
Garantija Visiems Metams.
Roberiniai matrasai ir spyruoklės, kainavusios \$129.00, dabar parduodamos už \$89.00
Turime įvairiausių dovanų Kalėdoms. Kalendorius veltui.
Kas pirks daiktų už \$150.00, tai šventėms gaus kalakutą.
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Insuliuoti plyty ir AKMENIS APKALIMAI
Aukšč. kokybės pakaitas Naujos spalvos, 100 kv. pėdų, 90 svarų, \$11.95 pirmos rūšies Stogų dengimas čerpėmis.
120 kv. pd. apmušalų ritiniai \$3.19
Mokėkite ir imkite.
King Midas Lumber
2221 So. Ashland Ave.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, WAIBROOK 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA
BRUNO'S KEPKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

GRADINSKAS
Krautuvė ir Dirbtuvė
TV: paprastos ir spalvotos. Radijai: vietiniai ir vokiški. Fonografai: paprasti, automat, nešiojami. Hi-Fi viskas spec. kainomis šventėms.
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St. Tel.: FR 6-1998

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIEJOJE IR IŠ TOLIAU K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudą.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS
Iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALIUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PLAŠĖ ŽOLĖ
Plašė arba Asuklis-Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkingo šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicium, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medleiva Žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir priduoda kūniui gyvumo ir skaitumo. Svaras \$2.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sėkmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, DEC. 26, 195

VAISTŲ PAKIETAI Į LIETUVĄ!

NAUJIENŲ SKAITYTOJAI

Remkime Modernišką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siųsti vaistus su apmokėtu maitu į Lietuvą ir į visus U. S. S. R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalingi Lietuvoje, kaip Rimfon, streptomycin, valdolo ir nuo reumatizmo antipolių, vaistų dėl širdies ir aukšto kraujo spaudimo. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą ir 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mumis gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums dėl informacijos.

VYTAUTAS SKRINSKA, Reg. Pharmacist

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$10.00
Metams: \$5.50
Pusei metų: \$3.00
Trims mėnesiams: \$1.25
Vienam mėn. siųsiu: \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija: 5c.
Savaitė: 30c.
Mėnesiai: \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams: \$9.00
Pusei metų: \$5.00
Trims mėnesiams: \$2.50
Užsienioose:
Metams: \$11.00
Pusei metų: \$6.50
Trims mėnesiams: \$3.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Tel.: HAYMARKET 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Washingtonas Susirūpinęs

Šeštadienį paskutiniai britų ir prancūzų kariuomenės daliniai apėjo Egipto teritoriją. To reikalavo prez. Eisenhoweris ir jo administratoriai. Ambasadorius Henry Cabot Lodge pateikė pirmą rezoliuciją JT generalinei asamblėjai, reikalaujamas, kad Britanija ir Prancūzija sustabdytų savo žygį Egipte ir nedelsiant ištrauktų savo ginkluotąsias jėgas iš jo žemės. Paskui, kai britai ir prancūzai neskubėjo ta reikalavimą pildyti, Washingtonas atsisakė duoti jiems bargan aliejaus, kurio trūkumas, dėl navigacijos sustojimo per Suez Kanala, skaudžiai palietė visos Vakarų Europos ūkį.

Britai ir prancūzai buvo priversti nusilenkti JAV valiai.

Tuo, žinoma, yra be galo patenkintas Egipto prezidentas Nasser. Britų ir prancūzų kariuomenės pasitraukimą jisai pažymėjo džiaugsmingomis demonstracijomis.

Turėtų džiaugtis ir prezidentas Eisenhoweris su savo patarėjais, kurie griežtai stoji už tai, kad britams ir prancūzams būtų duota "gera pamoka". Bet jie nesidžiaugia. Iš Washingtono pranešama, kad jisai esąs susirūpinęs, nes nežinia, kaip dabar elgsis Nasseris.

Nei Suez Kanalo operavimo klausimas, nei ginčai tarp Izraelio ir arabų valstybių nėra išspręsti. Amerika šitų klausimų visai nekėlė, versdama Angliją, Prancūziją ir Izraelį likviduoti savo akciją Egipte. Priežastys, kurios išaukė tą konfliktą, nėra pašalintos. Kokia buvo padėtis prieš jį, tokia ir pasiliko.

Bet Egipto diktatorius dabar jaučiasi esąs pergalėtojas ir jį remia pasaulio opinija, kurią suimobilizavo jo naudai daugiausia Jungtinės Valstybės. Jei Nasseris anksčiau nenorėjo nė svarstyti 18 tautų plano Suez Kanalui tvarkyti, tai kodėl jisai turėtų būt nuolaidesnis dabar? Jei jisai anksčiau neleisdavo plaukti per Kanala laivams su Izraelio prekėmis, tai kas jį privers dabar sustabdyti šį neteisėtą boikotą?

Prezidentas Eisenhoweris gali pasitikėti tikrai tuo, kad Nasseris atsisveiks į milžinišką paslaugą, kurią jam padarė JAV, ir duosis perkalmabas. Prezidentas prašė ir "Nasserio draugą" Indijos premjerą Nehru stengtis paveikti Egipto valdovą, kad pastarasis perdaug nestatytų ragų. Bet vistiek sprendžiamas žodis priklausys Nasserui.

Nuo jo malonės pareis, ar aliejus bus vežamas per Suez Kanala į Europą, ar ne, ir ar Egiptas taikinsis su Izraeliu, ar ne. Atsimerant, kaip jisai elgėsi praityje, JAV užsienio politikos vedėjams darosi neįauku.

Bet kodėl jie apie tai nepagalvojo tada, kada jie reikalavo, kad britai ir prancūzai pasitrauktų besąlygiai?

Apsigynimo Karas Teisėtas

Popiežius Pius XII, savo kalboje pereitą sekmdienį, pareiškė, kad dabartinė aplinkybėse tauta gali atsidurti tokioje padėtyje, jog visos jos pastangos išvengti karo nueina niekais; tokiu atveju karas, vedamas su tikslu atsigrinti nuo neteisingo puolimo, "negali būt laikomas neteisėtu".

Ką turėjo galvoj apie popiežius, šitaip kalbėdamas, neišku; bet Vatikano Mieste manoma, kad jisai tuos žodžius taikė Vengrijai; kad, būtent, jis norėjo pasakyti, jog Vengrijos žmonės elgėsi teisėtai, kai jie su ginklu rankose pasipriešino sovietų armijos divizionams, įsiveržusioms į tą šalį su tikslu sutrempti laisvės judėjimą.

Jei taip, tai reikia pilnai sutikti su popiežiaus pareiškimu. Tik jisai galėjo būt aiškesnis. To galima pageidauti ypač dėl to, kad anksčiau popiežius buvo kalbėjęs apie Vengriją, isakmiai ją įvardindamas, — paties kovos įtempimo metu, kai Budapesto gatvėse liejosi kraujas.

Tada Romos Katalikų Bažnyčios galva šaukė sustabdyt kraujo liejimą, — kas, mūsų nuomone, buvo abejotinos vertės patarnavimas Vengrijos žmonėms.

Ta dogmatiška pažiūra, kad nereikia lieti kraujo ir nereikia kariauti, nežiūrint kokios bebūtų aplinkybės, yra klaidinga. Apsigynimo karas nėra smerktinas.

Tačiau kai kada gali būt morališkai teisėtas ir puolimo karas. Jei svetimos valstybės pavergtą tautą sukiša prieš ją, tai toks išsilaisvinimo karas anaipol negali būti laikomas morališkai neteisėtu. Amerika šitokių kelių išsivadavo iš Anglijos karalių jungo.

Nebus nusikaltimas taip pat, jei ir kita šalis imsis ginklo, norėdama padėti tautai, kovojančiai už savo laisvę.

Bet gali būt nemoraliskas dalykas remti taiką, kuri lemia žmonėms vergiją.

Apžvalga

KOLCHOZININKŲ "GEROVĖ"

Lietuvių "darbinikiško" susivienijimo prezidentas Jonas Gasiūnas gavo nuo savo sūnėno Vytauto Gasiūno laišką iš Lietuvos. Jisai aprašo "kolūki" (kolchozų), kuriame jisai gyvena ir, matyt, turi kokią tarnybą.

Tas kolūkis, pavadintas "Šetekšna", apima 7 kaimus ir turi maždaug 3,000 hektarų žemės. Jam vadovauja "partinis pirmininkas" ir jo padėjėjas. Be to, yra keturi brigadininkai, du saskaitininkai, du sandėlininkai "ir kiti".

Vyt. Gasiūnas rašo:

"Mūsų kolūkis rajone nėra paskutinis. Siemet žada (!) už darbdienį po vieną rublį ir vieną kilogramą grūdais". ("Laisvė", 1956 m. gruodžio 19 d.)

Nors oficialus rublio kursas 25 amerikoniški centai, bet tikroji jo vertė yra tik kokie 7 ar 8 centai.

Taigi už darbo dieną tas kolūkis ketina mokėti 7 ar 8 centus pinigais ir vieną kilogramą 2½ svarių grūdais!

Tai atlyginimo kolūkis dar neužmokojo, nors jau baigiasi metai. Dar tik žada. Vadinasi, per visą pavasarį, per vasarą ir rudens kolūkiečiai dirbo, negaudami jokio atlyginimo. Gaudavo pavalgyti — tai ir viskas.

Ir tai, kaip, laiško rašytojas sako, tas kolūkis "nėra paskutinis" rajone. Kitiuose kolūkiuose žmonės negauna nė to ubagiško atlyginimo, kurį tikisi gauti "Šetekšnos" kolūkiečiai.

Tačiau lietuviai komunistai nesisaramatija meluoti, kad sovietų pagrobtoje Lietuvoje darbo žmonės susilaukė "gerovės", kokios jie neturėję nepriklausomybės laikais!

MELAGIS

Prancūzijos komunistų galva Maurice Thorez dar nėra atsidėjęs "stalinizmo", todėl jisai nekiek neabejoja, kad Rusijos diktatoriai elgiasi "visai teisingai", žudydami Vengrijos žmones. Šitą skerdynę pateisindamas, jisai sako:

"Kad ir kokios būtų klaidos ir blogybės, praityje padarytos Vengrijos komunistinių vadų, kad ir dar kaip neatidedamas būtų reikalas jas atitaisyti, darbo žmonės supranta, jog pirmoje vietoje stovi būtinumas apginti socialistinius laimėjimus toje šalyje nuo kontr-revoliucijos, tuo būdu apsaugojant darbininkų klasės partiją šiuo sunkiu laikotarpiu."

"Štai kodėl Prancūzijos darbo žmonės ryžtingai remia Vengrijos darbo žmones ir sovietų armiją, kuri atlieka savo pareigą, atsiliėpdama į Vengrijos darbininkų pagalbos šauksmą, kovojančių prieš fašistinę agresiją."

Čia Thorez meluoja, kaip pasamdytas!

Vengrijos darbininkai nenori jokios sovietų pagalbos. Jie reikalauja, kad sovietų armija eitų lauk iš Vengrijos!

Komunistai įsteigė Vengrijoje ne socializmą, o žiaurią spaudos ir išnaudojimo sistemą, prieš kurią sukilo Vengrijos darbininkai, ūkininkai ir inteligentai. Sukilo beveik visą Vengrijos armiją ir net didelė dauguma komunistų partijos narių.

Ištikimi Maskvai pasiliko tik žvalgybininkai, kurie terorizavo liaudį ir dėl to dabar bijo žmonių keršto.

Kai Prancūzijos parlamente buvo įteikta rezoliucija, pasmerkianti sovietų įsiveržimą Vengrijon, tai už ją balsavo

J. VLKS.

Nauji vėjai T. Lietuvoj

Atsuktas M. Afonin

Didieji Lenkijos, Vengrijos įvykiai tydomis neprasirito pro Lietuvą. Nors T. Lietuvos komunistų spaudoj tie įvykiai atpasakojami rusams imperialistams palankioje šviesoje, bet jie ir T. Lietuvoj nepasiliko be atitinkamų atgarsių.

Štai lapkričio 27-28 d. įvyko Lietuvos Komunistų partijos centro komiteto narių pilnatis susirinkimas. Kalbėta daug. Gal daugiau negu iki tol panašiais atvejais. Be kito, iš LKP CK komiteto sekretoriaus pareigų atleistas Michail Afonin.

Jis taip pat yra T. Lietuvos aukščiausio sovieto deputatas. Tas vyras nuo Lietuvos okupacijos pradžios buvo kietai įsėdęs į okupanto kėdę. Buvo stambus okupacijos ramstis, LKP liniją jis labiausiai prižiūrėjo, kad tik nenukryptų nuo Maskvos. Jis T. Lietuvos jaunimo galvas kvaršino rusų imperializmo kvaituliais. Ir štai M. Afonin tą šiltą, dėkingą vietelę turi aplėisti.

Jis atleistas menamai už tai, kad paskirtas vadovaujančių partinių darbuotojų pasitobulinimo kursų vedėju. Tie kursai veikia prie Visasąjunginės KP C. K-to. Tų kursų tikslu siekiama paruošti kitoms šalims atsakingus okupacijos pareigūnus. M. Afonin tokioms pareigoms tinka, nes pavergtą Lietuvą įsigijo gerą praktiką. LKP C. K-to sekretorium "parinktas" Barauskas, kuris iki šiol viešų atsakingų pareigų neturėjo.

Liet. KP C. K. mokyklų ir aukštųjų mokyklų skyriaus vedėju patvirtintas Uogintas. Čia tenka psteibėti, kad komunistų partija turi tiek skyrių vedėjų, kiek esama ministerijų. Faktiniai tai ministerijų sekliai, jų tramdytojai.

Atleistas A. Petrovas

T. Lietuvos aukšč. sovieto prezidiumo įsakų atleistas iš pareigų Aleksiej Petrov, Valstybinės planavimo komisijos pirmininkas. Petrovas taip pat yra T. Lietuvos aukšč. sovieto deputatas. Jo atleidimo priežastis nenurodyta. Kiek žinoma iš T. Lietuvos komunistų spaudos, Petrovas retai kada darydavo pranešimus ar šiaip uoliau dalyvaudavo komunistų gyvenime. T. Lietuvos valst. planavimo k-jos pirm-ku jis buvo nuo antros rusų komunistų okupacijos pradžios.

Pirmuoju T. Lietuvos valst. planavimo k-jos pirm-ku buvo Pijus Glaveskas (Gloveckas). Jis buvo iš taip vadinamų maldininkų tarpo, t.y. tokių komunistų, kurie pasmerkti kalėti ar mirti prašėsi pasigailėjimo ir buvo nuo bausmės iš dalies ar visai atleisti.

Pijus Glaveskas, būdamas T. Lietuvos valst. planavimo komisijos pirm-kas, visur gynė Lietuvos reikalus ir nepasidavė okupantų viniojamas. Karo pirmose dienose jis nušautas ties Zarais. Jo žuvimo priežastis nėra tikrai išaiškinta. Esama įtarimų, kad jis buvo rusų (Pozdniakovo) nušautas. Dabar tas įtarimas stiprėja, nes iki šiol neteko komunistų spaudoj užtikti žinių apie P. Glavesko skaudų likimą.

Valst. planavimo k-jos p-ko pareigos yra atsakingos. Nuo jo priklauso visos šalies ūkio atečiai suplanavimas ir gaminių paskirstymas. T. Lietuvoj buvo jaučiama, kad šalies ūkio planavimas gerokai šlubuoja, bet buvo kenčiama. Dabar iš-

visi parlamento nariai išimant tik komunistų atstovus.

Taigi daugiau kaip du trečdaliu Prancūzijos žmonių pareiškė, per savo atstovus parlamente, kad ta sovietų intervencija yra nieku nepateisinama agresija.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, DEC. 26, 1955

drįsta A. Petrovą atleisti.

Jo vietoje (kaip ir M. Afonin) paskirtas ne atėjūnas, bet Lietuvos gyventojas — J. Laurinaitis, iki šiol ejęs ministro pirm-ko pavaduotojo pareigas. Jis min. pirm-ko pavaduotojo pareigose buvo judrus, dažnai su įvairiais pranešimais pasirodęs.

Taigi, Lietuvos okupaciniam administracijos aparate dviem atėjūnais sumažėjo. Sunku spėlioti ar tai tik atsitiktinumas, ar taip padaryta lietuviškai kalbančių komunistų atsparumo pasekė.

Aukščiausio Sovieto posėdis

Idomu, kad po Lietuvos Komunistų partijos c. k-to narių posėdžio ir po tų aukštųjų pareigūnų atėjūnų atleidimo tuoj įvyko T. Lietuvos Aukšč. sovieto deputatų posėdis. Jis savo darbą pradėjo lapkričio 29 d. Vilniuje. Posėdžiui pirmininkavo Niunka, stažuotas komunistas, Lietuvos sulietuvėjęs gudas.

Dabar tiek Lietuvos Komunistų partija, tiek T. Lietuvos aukšč. sovietas — savo veikimo apimtini greičiau panašėja į kurią nors ūkinę organizaciją. Tiesa, kom. partija dar eina ir policijos pareigas su savo atitinkamais skyriais.

T. Lietuvos A. Sovieto dienotvarkė buvo ši: a) Vals. ir kooperatinės prekybos išvystymo klausimas; b) Valst. pensijų įstatymo vykdymo eiga respublikoj; c) T. Lietuvos A. sovieto prezidiumo įsakų tvirtinimas ir d) T. Lietuvos A. sovieto nuolatinių komisijų sudarymas.

Iš mums įdomesnių ir svarbesnių klausimų Lietuvai paržinti buvo 1-sis kl. — vals. ir kooperatinės prekybos išvystymas respublikoj. Čia maža pastabėlė: išvystymas respublikoj, eiga respublikoj (įsidėmė kime!), bet ne Lietuvoj ar T. Lietuvos respublikoj. Dabar žodis "Lietuva" tydomis apeinamas. Jis sudaro komunistams daug "painiavos", o lie-

tuviškai kalbantiems komunistams gal ir baimės... Juk susovietinta Rusijos imperija dabar visiems "placioji tėvynė", "mūsų didžioji, turtingoji šalis, kur taip linksma gyventi". Tai gi, Lietuva nublunka ir vieton jos vartojamas žodis respublika...

Pranešimą prekybos klausimu padarė min. pirm-ko pavaduotojas E. Ozarskis. (Komunistų pagrindį jis buvo vadinamas Azarskiu.) Deja, viso, kas būtų idomu — kaip antai: bendra prekybos apyvarta, jos asortimentas (t.y. prekių pavadinimas), prekybos tinklas ir kita kas, mums pasakytų kiek yra pajėgūs pavergtos Lietuvos gyventojai pirkti ir kaip yra aprūpinta kasdieninio gyvenimo apyvoka, — pranešėjas Ozarskis nedavė. Davė tik palyginimus, bet ne bendrus skaičius, ir tuos palyginimus procentais. Net nutylėjo apie prekybos tinklą.

Iš leidinio "Narodnoje choziaistvo SSSR" mes žinome, kad 1955 m. T. Lietuvoj prekybos apyvartos būta 4.5 bilijonai rublių. Tą apyvartą paskirsčius tarp visų Lietuvos gyventojų gauname, kad, vidurkiu imant, kiekvienas T. Lietuvos gyventojas per tuos metus įpirko truputiuką daugiau kaip už 1,600 rublių... Turint galvoje prekių kainas, šis skaičius rodo, jog Lietuvoj esama didelio skurdo.

Idomu, kad pranešėjas Ozarskis kalbėdamas apie 1956 m. prekybą, palyginimą ima ne visu įpirkimu, bet atskiromis prekėmis. Jis sakė, kad šiais metais sviesto gyventojai suvartojo du kartus daugiau negu perėjais metais, pieno — daugiau negu du kartus ir pan. Bet jis ir čia šelmiškai nutyli: o kiek kiaušinių perėjais metais buvo suvartota? Sakysime, jei perėjais metais kiekvienas gyventojas per metus suvartojo vos vieną kiaušinių, o jei šiais metais — du, ar tai bus pažanga?

Kaip pagal komunistinę liniją ir grafiką dera, pranešėjas Ozarskis pasigyrė dideliais laimėjimais prekybos srityje, o paskui pradėjo peikti kas nu-

veikta. Mat, pranešimų pabaigoj visuomet pasipiekiama, pasispjaužiama, kad neišpaikėtų ir nesiliautų drebėti prieš komunistų partiją. Štai jo žodžiai:

"Iki šiol vartotojų paklausa dar nepilnutinai patenkinama. Prekyboj dažniau trūksta būtiniausių produktų ir pramoninių prekių, kurioms yra didžiausia paklausa. Net stambiose miestų parduotuvėse, nekalbant apie kaimo parduotuves, nesilaikoma asortimentinio minimumo... Daugelyje rajonų centrų ir kaimų, ir net Vilniuje, kartais, sutrinka prekyba tokiomis kasdieninio poreikavimo prekėmis, kaip žibalas, degtukai, druska, ūkiškas muilas, tabako gaminiai... Dar blogiau organizuota prekyba namų apyvokos daiktais, o taip pat ūkinės ir gamybinės paskirties prekėmis. Parduotuvėse nelengva įsigyti nebrangius paprastus baldus, ir tokių paprasčiausių prekių, kaip žibalinės lempos, dagčiai, stiklai lempoms..."

Tai taip atrodo prekyba T. Lietuvoj seno komunistų veikėjo, dabar min. pirmininko pavaduotojo, Ozarskio šviesoje — trūksta Lietuvos žmogui kas būtinausia, net žibalo, degtukų... O čiauskiama, kad socializmas jau įgyvendintas ir einama į komunizmo tvarkos įvedimą... Einama be žibalo, be tempų, degtukų... Bet prieš šias negeroves sukilusių Vengrijos gyventojų malšinami moderniausias SSSR ginklais, įskaitant tankus, lėktuvus ir kita. Skystojo kuro tankams, lėktuvams turima!

Kiti T. Lietuvoj A. Sovieto deputatų svarstyti klausimai buvo tik propagandiniai: norėta pasigirti kaip naujai įgyvendinamas pensijų įstatymas ir kokios komisijos sudaromos neva dirbti.

Bendrai, šiame A. Sovieto deputatų suvažiavime atsirado daugiau norinčių kalbėti ir drįsta pasisakyti, kas pavergtos Lietuvos žmones spaudžia. Bet niekas iš jų nedrįso pasakyti pabaigą 5-me pusl.)

Ar Jūs esate toks
LINKSMAS?
Jei ne, tai pradėkite
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

**Mutual
FEDERAL
Savings**

and Loan Association

Chartered and Supervised by the U.S. Government

2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.

Virginia 7-7747

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.

Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS,
Prezidentas

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

Profesorių Dr-ja pagerbė 70 metų narius

Gruodžio 16 d. Jėzuitų patalpose Čikagoje įvyko Lietuvių Profesorių Draugijos suruoštas pobūvis, skirtas 70 metų amžiaus sukakčiai pagerbti šių Draugijos narių — profesorių: Biržiškos Mykolo, Biržiškos Viktoro, Čiurlio Jurgio, Graurogko Juliaus, Končiaus Benedikto, Kodačio Bernardo, Krikščiuo, Mato, dr. Oželio Kazio, Prapuolenio Prano, dr. Tumėnienės Vandos ir Šimoliūno Jono. Į pobūvį atsilankė apie 40 svečių, tame skaičiuje ir sukaktuvinkai Biržiška V., Kodatis, Krikščiuos, Oželis, Prapuolenis, Tumėnienė ir Šimoliūnas. Kiti dvi įvairių apytelių negalėjo dalyvauti. Sukaktuvinkai Biržiška Mykolas ir Čiurlis atsiuntė sveikinimus. Dar gautas buvo sveikinimas iš prof. Meškauskio, buvusio sukaktuvinkų mokinio ir bendradarbio. Visi sveikinimai svečių buvo sutikti gausiomis katutėmis.

Prof. Dr-jos vicepirmininkas prof. Dirmantas atidarė pobūvį, pasisakydamas, kad sveikinimo žodį tenka tarti jam, nes pirmininkas prof. Krikščiuos priklauso prie sukaktuvinkų. Kalbėtojas trumpai apžvelgė lietuvių profesorių kelią nuo tremties iki įsikūrimo JAV-bėse. Čia buvo sukurta Profesorių Draugija, kuriai priklauso apie 100 narių. Prie Dr-ja išdėdino prof. Rukuišos iniciatyva suorganizuota rinkliava ir keletą profesorių buvo sušelpa. Siemot te pat Valdybos nario iniciatyva suruoštas šis pobūvis. Medžiaginių atžvilgių Dr-ja nėra pajėgi prisidėti prie sukaktuvinkų materialinės būklės pagerinimo, tačiau nemažiau svarbi ir moralė pama, suteikimas šeimos šilumos, jų padėrinimas, pajavainimas jų vienišo gyvenimo.

Prof. Rukuiša savo žodyje priminė, kad rytą buvo atlaikytos pamaldos už šiuos mirusius profesorius: Juozą Bagdoną, Praną Gudavičių, Antaną Garmų, Aleksandrą Mačiūną, Igną Šlapelį ir Juozą Zubkų. Visi jie pobūvio dalyvių buvo pagerbti atstojimu ir susikaupimo minute. Kalbėtojas pareiškė, kad apie 30% Dr-jos narių turi virš 60 metų, o 11 jų — virš 70 m. Sukaktuvinkų nuopelnai mokslui buvo labai dideli, jų negalima nei aprašyti. Jie buvo mokslo pionieriai, jie sukūrė aukštą mokyklą Lietuvoje. Norėdama pareikšti jiems mūsų pagarbą, pasveikinti juos nuo visos širdies, Valdyba paruošė spaudintus garbės lakštus-pasveikinimus. Su jų turiniu ir forma pobūvio dalyviai buvo supažindinti. Tie garbės lakštai vėliau buvo konsulo Daužvardžio iškilmingai įteikti atsilankiusiems į pobūvį sukaktuvinkams.

Vyskupas Brizgys su pasididžiavimu prisiminė tą dvasią, kurią parodė profesoriai gindami studentus, stebėjosi ta moraline jėga, parodę atsispiriant okupantams ir ginant

savo teises. Net okupantai pripažino netiesioginiai mūsų profesorių nuopelnai, pareiškė, kad žemės ūkio Akademija ir Klinikos yra pavyzdiniai Rusijoje. Didžiausias profesorių nuopelnas tai išauklėjimas jaunimo ir kultūrinis darbas Lietuvoje. To auklėjimo vaisiai aiškiai jaučiami ir šiandien. Pasirodė Lietuvoje įvairūs leidiniai rodo ištikimybę savo kraštui, Lietuvos kultūrai. Nevisi anapus yra pasidavę bolševikams, nemažai intelektualų pavergoje tėvynėje yra nuosirdūs savo krašto patriotai ir dirba, ką gali. Profesoriai ir čia išvijoje padeda atlaikyti tą tautinio atsparumo dydį jaunimo tarpe. Vyskupas pasveikino sukaktuvinkus netik savo, bet ir visos Lietuvos katalikų jerarchijos vardu. Baigdamas savo žodį, jis pareiškė, kad nėra ko nusiminti dėl amžiaus. Lietuviai ilgai gyvena ir palieka pajėgus ir darbingi. Pavyzdžiui gali būti senukas vyskupas Matulionis, kuris, nežinurint savo 80 m. amžiaus ir daugelio metų praleistų bolševikų katočioje, dar jaučiasi pajėgus dirbuotis.

Konsulas Daužvardis savo sveikinimo žodyje pareiškė, kad sukaktuvinkus jis skaito Lietuvos švietimo deimantais. Jie stiprina mūsų tautą ir padarė ją atsparia. Jų iš-

auklėta ir išmoksinta karta stipriai laikosi prieš okupantus. Konsulas pasveikino sukaktuvinkus visos Lietuvos vardu, palinkėdamas jiems nepasiduoti jokioms jėgoms, būti sveikiems ir dar pamatyti išlaisvintą Lietuvą.

Kun. Prunskis, kaip vienas iš buvusių Lietuvos Universiteto studentų, pareiškė gilią pagarbą sukaktuvinkams, kurie išauklėjo naują kartą Lietuvoje. Maloniai atsiliepdamas apie visus pobūvio sukaktuvinkus, jis ypač šiltai paminėjo prof. Šimoliūną, pareiškė, kad jis, nežinurint savo amžiaus, visur dalyvauja. Toliau kun. Pr. pareiškė, kad mūsų profesoriams yra dvi didelės sritys, kur jie gali savo jėgas parodyti. Tai mūsų enciklopedija ir viešoji spauda. Kol pasibaigs žiauri okupacija ir profesoriai paliks stumti iš savo tiesioginių pareigų, šiose dviejose srityse jiems plačiai atidarytos durys.

Gen. Plechavičius pasveikino sukaktuvinkus Lietuvos Karių Sąjungos Ramovės vardu, pareiškė, kad ką jie yra padarę, negali būti įkainota jokiais medžiaginiais turtais.

Prof. Čepėnas, sveikindamas sukaktuvinkus, pareiškė, kad jų amžius ir mūsų istorija yra surišti. Mūsų krašte buvo didelė priespauda ir jie ryžosi į didelių darbų. Savo uždavinį jie įvykdė pasigėrėtinai. Jie ti-

kejo į tautos prisikėlimą ir tikėjimą sugebėjo perduoti jaunajai kartai. Linkėdamas ilgiausių metų sukaktuvinkams, kalbėtojas išreiškė viltį, kad jie dar turės progą pasigėrėti savo darbo vaisiais Nepriklausomoje Lietuvoje.

V-bos narys dr. Motiejus Navitis pasveikino sukaktuvinkus, prisidėjusius prie Lietuvos aukštojo mokslo sukurimo. Jis apžvelgė trumpai aukštojo mokslo išsivystymo raidą. 1920 m. sausio 27 d. Kaune buvo įsteigti Aukštieji Kursai — universiteto užuomazga. Tie kursai turėjo apie 360 klausytojų ir 50 dėstytojų. Juose buvo 6 skyriai: Humanitarinis su prof. Volteriu prysakyje, Teisių — su prof. Janulaičiu,

Matematikos — su prof. Žemaičiu, Gamtos — su prof. Ivanausku, Medicinos — su prof. M. Nasvyčiu ir Technikos — su prof. Šimoliūnu. Kursai veikė Komercinėje Mokykloje. Užsidedamas buvo didelis, visi veikė intensyviai. 1922 m. vasario 16 d. buvo atidarytas Lietuvos Universitetas, prezidentaujant Stulginskiui, esant ministru pirmininku Galvansui ir švietimo ministru Juodakiui. Pirmuoju rektorium buvo prof. Šimkus. Visi dėstytojai ir klausytojai automatiškai perėjo į Universitetą. Dr. M. N. toliau pareiškė, kad sukaktuvinkai yra nudirbę didelį darbą švietimo dirvoje ir visas savo jėgas padėję tam darbui. Baigdamas, jis siūlė

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

kyti, kad visų pavergtos Lietuvos žmonių gyvenimo sunkumų ir trūkumų didžiojo kalitininku yra Maskva, o esminiai — vienintėlis kalitininkas yra komunistų partija. Net tokia plataus varijimo prekė, kaip degutai, muilas ir kt., pagal komunistų įvestą tvarką centralizuotai gaminama ir tokiu pat tvarka skirstoma — visi galai sueina į Maskvą. Iš čia ir vanaja Lietuvos žmogų skurdas ir vargas!

nenusiminti dėl amžiaus, nes moderni medicina reformavo amžių, ir palinkėjo palaikyti tą Prometėjaus dvasią, kad sukaktuvinkai galėtų grįžti į Nepriklausomą Lietuvą. (Bus daugiau)

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.	
6234 SOUTH WESTERN AVE.	CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.	
2555 WEST 47th STREET	CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.	
3430 SOUTH HALSTED STREET	CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.	
1447 SOUTH 49th COURT	CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.	
1800 SOUTH HALSTED STREET	CHICAGO 8, ILLINOIS

*It's Easy to See Why
Standard is
Chicago's Strongest!*

Standard's Exclusive "Safety Features"

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION

December 1, 1955

ASSETS	LIABILITIES
Cash and United States Government Bonds..... \$ 7,956,292.38	Savings Accounts \$47,601,068.60
First Mortgage Loans to Veterans 34,533,060.33 ✓	Federal Home Loan Bank 2,700,000.00
Conventional First Mortgage Loans 13,977,922.98	Other Liabilities 2,211,476.82
Other Assets 1,126,837.54	
Office Building and Equipment 1.00 ✓	Reserves and Surplus 5,081,568.81 ✓
	\$57,594,114.23

1 Our large portfolio of GI mortgages are partially guaranteed by the Veteran's Administration and are considered to be without risk. You find this "Safety Feature" only at Standard.

2 The office building, vault and all equipment are valued at over

\$1,000,000.00 but carried at \$1.00; this is another exclusive "Safety Feature".

3 Our outstanding Reserves and Surplus are known throughout America as a standard of safety for all to try to achieve. Every \$100.00 of your savings is protected by \$110.60.

Save by Mail

We pay postage both ways

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siunčia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliškomis viltimis, medžiagomis, avalyne, vaistais, maistu, siuv mašinomis, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais (siunčiam iš Anglijos).

Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir nūms pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuojamas — Pilnas draudimas.

Prasysite katalogą bei informaciją: OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill., Tel.: LA 3-5049, YA 7-4337. S. P. JUODVALKIS. Siuntinių tarnyba 8 metai

Telef. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Treciaadieniais uždaryta.
Sestadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Ofiso telefonas: Lafayette 3-3210
Jei neatsiliepia, skambinkite KEDZIE 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Vakaras: pirmą, antrą, ketvirtą.
6-8:30. Treciaadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: Danube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Sestadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROSPECT 6-2240
Rezidencijos: PROSPECT 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIEMIMO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 pirmadienį, ir penktadienį.
2-4 — antrą, ketvirtą, ir seštat.
Trecia ir sekmą. uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Motery ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVERLY 8-3946
Darbo valandos nuo 6 iki 9 val. vak.
Kasdien, išskyrus treciaadienį.
Sestad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMLOCK 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKSTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-4 popiet,
7-9 p. m. Sestadieniais 10-12.
Treciaadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso Telef.: Cliffside 4-2896
Rezidencijos: Lafayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priemimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Sest. 2-6 val. popiet.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8
Ser. Subatų ir Nedel. tik susitarus.
Ofiso telefonas: Yards 7-4787
Namų telef.: PROSPECT 6-1930
Jei neatsiliepia, viršutiniai telefonai,
skambinkite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS-TUPCIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROSPECT 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmą, 8-10 val. vakaro,
antrą, trecia, ir penktad. 6-9 v. v.,
sestadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
Ofiso telef.: HEMLOCK 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telef.: PROSPECT 6-9484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
Trecia, sestad. ir sekmą. uždaryta.

Telef. ofiso ir rez.: PROSPECT 6-9400
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; sestad. 1-4 popiet,
treciaadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Telef. ofiso: VI 2-1581; rezid.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31st gatvių)
Priemimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Sestadieniais 1-4 p. p.
Sestadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
Trecia, ir sekmą. pagal susitarimą.
Telefonas: HEMLOCK 4-7899
Namų telef.: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sestadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROSPECT 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: Yards 7-7381
Pirma: Vakaraus nuo 6 iki 9 val.
Sestad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Trec. ir sekmą. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 7-1814
Pritaiko Akinius
Kreivais Akimis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trecia, nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Sestadieniais 10-2 val. po pietų.

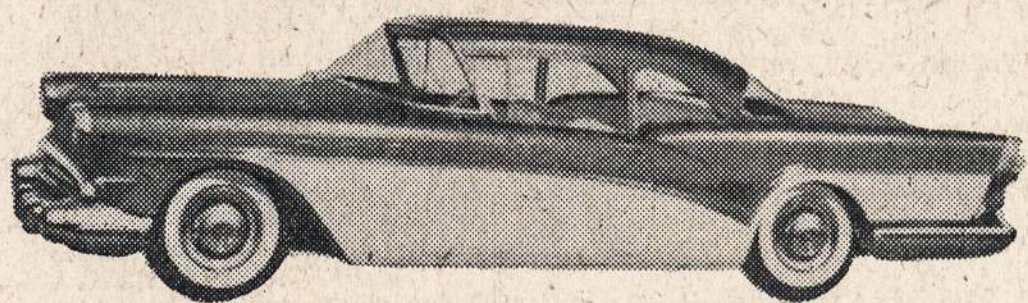
5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, DEC. 26, 1955

Taupyk ir santaupas dėk į apdraustą
UNIVERSAL SAVINGS and LOAN BENDROVĖ.
Greitas ir mandagus patarnavimas.

Mokame didelius dividendus (palūkanas),
o visas santaupas pilnai apdraudžiame.
Atidaryk sąskaitą lietuviškoje

**UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN
BENDROVĖJE**
1800 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

1957 METŲ BUICKAS TIK
\$259500

DYNAFLOW, RADIO, APSILDYMAS, BALTOS PADANGOS.

Lietuviškoje Prekyboje
MILDA BUICK, INC.
907 W. 35th St. — Chicago 9, Ill. — LA 3-2022

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Engineering Unit Supervisors

The Utica-Bend Corporation, a subsidiary of the famous CurtisWright Corporation, is embarking upon a new program which opens unusual opportunities to experienced personnel who can assume responsibility for organizing and directing groups of engineers toward specific goals. This is a rare chance to join a rapidly expanding organization and grow with it, at the same time enjoying all the benefits and stability of a well-established parent company.

The Utica-Bend plant is in suburban Detroit, close to the center of mass production but away from the city. Many new housing opportunities are within a few minutes' drive. Here is a chance to work in a modern facility with rapid growth possibilities, while enjoying pleasant suburban living in a state which is famous for summer sports, fishing and hunting. Right now we are looking for:

MISSILES: WINGS — 5 to 10 years' experience in analytical and production design to manage group on production redesign of experimental missile systems. Should have strong background in mechanical design and working knowledge of missile aerodynamics and fiberglass reinforced plastics.

MISSILES: LAUNCHER — Electrical or Mechanical Engineer with 5 to 10 years' experience in analytical and production design to guide production redesign of missile launching systems. Must have good background in mechanical design and working knowledge of manufacturing processes.

MISSILES: ELECTRONICS - COMPUTER — Electrical or Mechanical Engineer with previous experience with analog computers, miniaturized assemblies and printed circuits. Should have 5 to 10 years' experience in analytical and production design and have ability to manage group on production redesign of experimental missiles systems.

MISSILES: CONTROLS ENGINEER — experienced in design of electronic devices for production requiring a working knowledge of electronic computers, transistors and printed circuit techniques. Previous experience with automatic electronic checkout and gaging equipment for electro-mechanical devices is desirable for he will be expected to take complete responsibility for electrical group.

R. G. CONRAD
MGR. ENGINEERING RECRUITMENT, Dept. UD-10
CURTISS - WRIGHT CORPORATION,
WOOD-RIDGE, N. J.

All replies will be considered strictly confidential.

UTICA - BEND CORPORATION
50500 Mound Road, Utica, Michigan

Dainų šventės pabaigtuvės

Pereito šeštadienio vakare Vyčių salėje įvyko Dainų šventės rengimo komiteto surengta vakarienė, kurioje be komiteto narių dalyvavo lietuviškų Chicago laikraščių atstovai ir svečiai. Vakarienės programą šil-tai pravedė muzikė Alice Stephens.

Darbo komiteto pirmininkas Vytautas Radžius nupaskojo šventės rengimo eigą ir komiteto nuveiktus darbus. Sekretorius J. Kreivėnas pasidžiaugė, kad Dainų šventės atgarsiai pasiekė ir Lie. uva, kurioje komunistinė spauda "švietė liaudį" žiniomis, jog Chicagoje esą trys lietuviški chorai, kuriuose dainininkai esą nejaunesni kaip 60 metų.

Finansinę apyskaitą patiekė Dzirvonas. Paskaičiavo, kad Dainė šventė turėjo \$22,167.96 pajamų. Chorių kelionėms parengti buvo išmokėta \$6,256.62. Ap-mokėjus kitas išlaidas liko \$7,650.34 pelno. Platesnė apyskaita bus paskelbta spaudoje.

Revizijos komisijos vardu kalbėjo A. Gintneris. Sužinojome, jog buvo neparduoti tik du bi-letai po \$4.00. Komiteto sek-retorė Agnė Jasaitytė painfor-mavo, kad šventei ruošiantis bu-vo padaryta 20 posėdžių ir 5 plenumo posėdžiai. Antroji sek-retorė Elena Blandytė kukliai prisipažino tik siuntinėjusi pranešimus ir nieko kito nedariusi.

Guldymo komisijos pirminin-kas Paštukas prisipažino, kad gana daug svečių buvo pagud-yta ant menčių. Jis pasidžiau-gė čekagiečių parodytu tikrai d-deliu lietuvišku vaisingumu. Pa-siūlytų nakvynių buvo keturis kartus daugiau negu reikėjo.

Dr. Budrys pranešė, jog bū-ta ir susirgimų. Daktarams ir galeistingosioms seselėms tekę suteikti pagalba apie 150 žmo-

nių. Velerijonas Šimkus savo žodyje kėlė mintį organizuoti lietuviškų kultūros namų fondą. Liet. Bendruomenės pirm. Dr. J. Bajerčius, pasidžiaugęs šven-tės pasisekimu ragino visus ir toliau nenuleisti rankų ir ruoš-tis ateinančiais metais rengia-mam tautinių šokių festivaliui bei jaunimo kongresui. Lietu-vos konsulas Dr. P. Daužvardis irgi palinkėjo, kad ši šventė te-būtų tik pradžia mūsų intensy-vios kultūrinės veiklos.

Į pakilią ir šventišką bendrą nuotaiką mažą disonansą įnešė spaudos ir propagandos komisi-jos pirmininkas Vladas Butėnas, pareiškdamas, kad dėl kažkokių priežasčių jis lietuviškame kul-tūriniam veikime daugiau ne-beda lyvausias.

Dar kalbėjo F. Kudirka, Vla-das Baltrušaitis ir "Draugo" re-daktorius L. Šimutis. Po kal-bų buvo pademonstruotas spal-votas filmas, padarytas Dainų šventės ir Kultūros kongreso metu.

Beklausydami kad ir gana trumpų ir idomių kalbų svečiai gerokai išalko todėl turtinga ir skani vakarienė buvo dorajama su dideliu apetitu. Šeiminių-kėms čia priklausio svarus pa-dėkos žodis.

Dar ilgai buvo šnekėta, da-lintasi Dainų šventės išpučiais, ryžtasi naujiems planams. O ši kartą šnekėti tikrai buvo apie ką. — Alg. Kir.

NEPAMIRŠTA DAI-LININKO IGNO ŠLAPELIO

Chicago Lietuvių Auditori-joje gruodžio mėn. 15 d. įvyko a. a. dail. prof. Igno Šlapelio paminklui statyti komiteto po-sėdis. Pirmininkas plačiau su-pažindino komiteto narius apie numatytus darbus ir daromus žygius lėšų stielkimo reikalu.

Paminklo projekto konkursas

Paminklo projekto reikalui kalbėjo dail. Z. Kolba, kuris reikšė nuomonę, kad turėtų bū-ti paskelbtas viešas konkursas paminklo projektui paruošti. Už tokį darbą nereikėtų mokėti jokio atlyginimo. Autorius tu-rėtų jį paaugoti mirusio daili-ninko garbei ir vardui įamžinti. Dail. M. Laurinavičienės nuomo-ne, už tokį projektą reikėtų skirti atlyginimą ir tokius gau-tus projektus būtų galima išsta-tyti rengiamoje pomirtinėje dail. Igno Šlapelio meno parodoje. Kiti dalyviai pasiliko prie pirmojo pasiūlymo. Nutarta greitai laikui paskelbti tokį pa-minklo projekto viešą konkursą komiteto vardu.

Pomirtinė meno paroda

Komitetas apsvaustė būdus ir galimybes surengti pomirtinę dail. Igno Šlapelio meno paro-dą, kuri turėtų įvykti gavėnios metu Chicagoje. Parodai eks-ponatų turima pakankamai. Dalį jų turi velionės žmona, kiti ran-dasi pas gimines ir dalis pas pirkėjus savininkus, kurie ga-lėtų būti parodai paskolinti. Ma-noma, kad apie 10-15 paveiks-lų būtų paruoštinų. Tuo reikalu kalbėjo O. Talalienė, J. Pautie-nius, Z. Kolba ir A. Gintneris, kurie pareiškė savo nuomones ir pagėdavimus. Nutarta tokią dail. Igno Šlapelio meno parodą ruošti Marijos Aukštesnėje Mo-kykloje arba Lietuvių Auditori-joje. Vieta ir laikas bus sutar-tas vėliau. Parodos rengimas pavesta komiteto nariui dail. Juozui Pautieniui.

Koncertas ir monografija

Velionio dukterė J. Šlapelytė-Morgan sutinka atlikti meninę programą dalį, kaip muzikė. Ji norinti pagerbti savo mirusį tė-vą. Komitetas apsvaustė kon-certo rengimo galimybes ir pri-ėjo išvados, kad atski-ro kon-certo nereikėtų rengti, kuris gali neduoti pelno, nes susidaro di-delės išlaidos, bet surengti mi-nėtą koncertą parodos atidary-mo laiku ir toje pačioje salėje. Dail. prof. Igno Šlapelio mo-

TRUMPAI

— Anna Povilaitienė (509 W. 103 st.) šeštadienio vakare žu-vo eismo nelaimėje. Kai jiėjo skersai gatvę prie 103-tos ir K-gleston ave., greit važiuojas au-tomobilis ją parmušė ir mirti-nai sužeidė. Ji mirė Roseland Community ligoninėje. Buvo 78 metų amžiaus. Povilaitienės sū-nus Vito dar tebetarnauja ka-riuomenėje ir dabartiniu laiku yra Europoje kartu su savo šeima: žmona Lillian (Baronaitė) ir sūnum David. Tiek Vito Po-vilaitis, tiek jo žmona Lillian buvo veiklūs Pirmyn choro na-riai. Kol kas dar nėra tikrai žinoma, ar Vito Povilaitis galės atskristi iš Europos į savo mo-tinos laidotuves.

— Rudolph Meliška, kuris pir-miau gyveno 1237 W. 123 St., Calumet Park, persikėlė su šeima gyventi į naują vietą, bū-tent: 12254 S. Morgan st. Meliš-kų sūnus Rudy, lošdamas 8-to pulko komandoje futbola, laimė-jo net dvi dovanas.

— Dr. George J. Serner, ku-rio kabinetas yra ant kertės West 35th ir South Halsted st., ir šiemet nepamiršo mūsų ver-gstančių lietuvių ir prisituntė BALF'ui \$100.00. Jau kelintas metas kaip Dr. Serner panašią ar didesnę auką prisiūcia BAL-F'ui Kalėdų švenčių proga. Ačiū Doktorui už jo gailingą širdį.

NMG.
— Chicago Sporto Klubas "Neris" susirinkime Baly's Bra-zdžionis rodyd filmą iš VI-jų Šiaurės Amerikos Lietuvių Spor-tinių Žaidynių. Susirinkimas įvyks 1956 m. gruodžio mėn. 30 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

Dienotvarkėje: valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Na-riams dalyvavimas būtinas. Kviečiama ir visuomenė. Susi-rinkimo pradžia 2:20 val. p.p.

— Š. m. gruodžio mėn. 20 d. iš Balso Chicago Apskr. san-dėlio (2421 W. 45 St.) iš Cicero į Balso Centro sandėlį New Yor-ke išvežta rūbų ir avalynės virš 13,000 (trylika tūkstančių) svarų.

Balso Apskr. Valdyba visiems aukotojams ir sutvarkiusiems išvežimui, ypatingai Jonui Ke-truliui, kuris nemokamai sandė-lį davė ir daugiausia darbo ja-me pridėjo, nuoširdžiai dėkoja Balso Chicago Apskr. Valdyba

— Balso Chicago apskrities vadovybė, Kalėdų švenčių pro-ga, išsiuntinėjo apie 10 tūks-tančių laiškų, pagal turimus ad-resus, prašydama savo tautie-čius prisiminti pasilikusius na-šaličius ir senelius Vokietijoje ir Sbiro tremtyje, jiems paskiriant nors po vieną dolerio auką, nes šiemet nebuvo viešos rinkliavos gatvėse. Laukiama šalpos dar-be visų lietuvių paramos.

— K. Lietuvninkas (6308 S. Artesian Ave.) asmeniškai atsi-lankė Balso raštinėje ir, vietoje kalėdinių sveikinimų, paskyrė \$10.00 Sibiro lietuviams sušelp-ti.

— Bruno Shotas, Ateities šo-kėjų vadovas ir LB Chicago apygardos rengiamo tautinių šo-kių festivalio komiteto pirmi-ninkas, savo grupės vardu įtei-kė \$100.00 tautinių šokių šven-tės komitetui, kaip pirmieji bū-simos šventės šokėjai. Pažy-mėtina, kad Ateities šokėjai jau dirba lietuvių palaikymo ir svetintaučiams rodo lietuviškų šokių meną jau 15 metų, važi-nejant po visą Ameriką, nuo 1940 m. ir surengdami apie 1000 viešų pasirodymų.

nografijai išleisti reikėtų dides-nių kiekių pinigų surinkti. Ta-čiau principu visi sutiko, kad tuo reikalu reikalinga daryti žygiai. Pačią monografiją bū-tų galima parašyti keliems as-menims.

Komitetą sudaro: prof. St. Dirmantas, dail. V. Jonynas, J. Kreivėnas, A. Gintneris, dail. M. Laurinavičienė, arch. J. Mu-lokas, dail. J. Pautienius, O. Ta-lalienė ir kun. Dr. J. Prunskis.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
• TURRET LATHE OPERATORS
• BROWN & SHARP HAND
• SCREW MACHINE OPERATORS
Must make own set-ups and read blue prints.
ILLINOIS BENDING & MFG. CO.
1150 W. Polk Street

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai
VIKTORO KOZICOS
Lietuviška gazolinė stotis ir auto
taisykla
CALL-ME-MOTORS Co.
3759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo
lažymo darbai ir keičiamos dalys.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai
NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro
ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia
nieko įmokėti, o už didesnius darbus
susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiestčiuose.

PETRAS POCIUS
6508 So. Talman Ave.
GRovehill 6-7892 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING
CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų
stogai, kambariai, porčiai ir langai. Ce-
mento ir mūro darbai, pleisteriavimas,
lažymas, tile dėjimas ir įvairūs kit
darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5648

Statome
NAMUS, GARAZUS
ir atliekame visus statybos ir per-
tvarkymo (remodeling) darbus.

MASTER BUILDERS
GENERAL CONTRACTING CO.
(Sav.: V. Sodeika ir J. Skorubskas)
1600 SO. 48th COURT
Cicero 50, Ill.
Tel.: OLYmpic 2-7381
TOWnhall 3-4236

NAUJI KULTŪRI- NINKAI JAV

Inž. A. Brazdys su šeima: žmona Leokadija, dukterims — Gidre, Kaste ir sūnams — Antanu ir Saulium, gruodžio mėn. 6 d. Queen Elizabeth laivu atvyko į JAV apsigyventi. Jie Anglijoje išgyveno 8 metus, kur inž. A. Brazdys dirbo, kaip sta-tybos inžinierius. Jie kurį lai-ką gyveno Manchesteryje, o vė-liau Oxforde.

Pažymėtina, kad Leokadija Brazdienė rūpestingai išauklėjo savo šeimą, kurie visi pulkiai kalba lietuviškai, nevartodami jokių angliškų žodžių savo kal-boje. Pasirodo, kad Anglijoje jaunimas stipriau išsilaiko lie-tuvių dvasioje. Jiems tai pa-dėjo lietuviškos organizacijos ir visuomeninė veikla.

Duktė Giedrė tenai studijavo chemiją, Kastė architektūrą, Antanas — keramiką ir Saulius dar mokosi gimnazijoje.

Inž. A. Brazdys laikinai apsi-stojo pas savo gimines — miru-sio inž. Stasio Radzevičiaus šeima. Skaudu jiems buvo išgirs-ti, kad jų dėdė neseniai mirė širdies liga, kuris jų taip laukė keletą metų atvykstant į Ame-riką. Dabar juos globoja ir rū-pinasi velionio našlė, kad grei-čiau galėtų įsikurti ir gyventi. Padeda ir inž. Bertulis su ponia ir kiti pažįstami, kaip inž. E. Bartkus, kuris tuojau parūpino darbą, o atvykimui pagreitinti ir atvykti iš Anglijos: O. J. Bliūdžiai, kun. B. Sugintas, P. Norkaitis, St. Kontrauskas, o ypatingai padarant dokumentus atvažiavimui, tai Sally Shaga-mogas, kuri jau ne vienam tre-tiniui padėjo atsirasti svetingo-je Amerikos žemėje. Jai už tai yra didžiausia padėka!

Džiugu girdėti, kad inž. A. Brazdys su šeima gyvendamas Anglijoje nenutolo nuo lietuviš-ko visuomeninio gyvenimo, to-dėl reikia tikėtis, kad jie pasto-viai įsikūrę ir susitvarkę, tuo-jau įsijungs į lietuvišką kultū-rinį gyvenimą Chicagoje. Šia proga sveikiname juos ir linki-me geriausios kloties JAV.
A. Gintneris,

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL
— WEDNESDAY, DEC. 26, 195

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Parduvinui

MARQUETTE PARKE
4 butai ir 4 krautuvės, mūrinis.
Centralinis šildymas, garažas. Meti-nės pajamos \$12,420. Įmokėti \$14,000
3 butų mūrinis (6, 4 ir 3 kamb.), arti lietuviškos mokyklos ir bažnyčios. Aukštas rūšys ir pastogė. Karštų van-denių šildomas. 3 atskiros vonios, \$142 mėnesinių pajamų ir savininkui bu-tas. Kaina \$32,000.

GAGE PARKE
3 butų mūrinis, 2 po 5 ir 1 — 3 kamb.; centrinis šildymas alyva, nau-jas mūrinis garažas. Daug priedų. \$24,500.

3 butų (6, 5 ir 3 kamb.), mūrinis, karštu vandeniu alyva šildomas, 2 auto garažas. \$285 mėnesinių pajamų. Tik-rai vertingas pirkiny.
2 aukštų (2 po 5) visai naujas mū-rinis, alyva šildomas. 2 atskiri pečiai. Už 1 mėnesio galima užimti. \$35,000 arba geriausias pasiūlymas.
6 butų po 4 ir 3 kamb. gražus ir iki smulkmenų sutvarkytas geras mū-rinis. Pilno konstrukcija, platus sky-pas. Metinės pajamos \$6,000.
4 butų mūrinis (2 po 4 ir 2 po 4½), alyva šildomas, pilno balkiai; alumi-nijaus langai; 2 auto garažas. Moder-niskai įrengtas savininkui butas — \$37,500. Paskola iš 4%.

BRIGHTON PARKE
2 butų, 6 ir 5 kamb. gražiai įren-gtas medinis. Centrinis šildymas, 2 auto garažas. \$15,000.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

MARQUETTE PARKE:
Mūr. 4 kamb., du mieg. Pečiai šild. Geroje vietoje. Tik \$10,500.
GAGE PARKE:
Med. 2 po 5, centr. šildymas, gara-žas. Tik \$16,000.
Naujas mūr. 2 po 5 ant didelio sklypo, modern. įrengtas, tuoj galima kraustyti.

BRIGHTON PARKE:
Med. 5 ir sklepe 3 kamb. Garažas, centr. šildymas karštu vandeniu aly-va. \$11,650.

Turime daug ir įvairių namų, pade-dame gauti paskolas, esame lietuvių apylinkių centre Brighton Parke.

ŠIMAIČIAI REALTY
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet koki nekilnojama turta greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, iš-rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. PRospect 8-5454

PIRKITE ir parduokite savo nekilno-jamą turta per mano įstaigą. Naudot-kites namo teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

KAS PER MANO ĮSTAIGA PIRKS AR PARDUOS NEKILNOJAMĄ TURTA — EKSPERTIŠKAS INCOME-TAKSŲ PILDYMAS VIENIEMS METAMS — NEMOKAMAI.

Nejudomų turtų pirkimas, pardavimas bei valdymas. Paskolų parūpinimas. VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI

Automobilių leidimų patarnavimas

J. BACEVIČIUS
"VARPAS" REAL ESTATE
General Insurance - Notary Public
5916 So. Western Ave.
REpublic 7-6886 arba HEmlock 4-7085

PARDUODAMAS 2 aukštų mūr. na-mas ir gerai išvystytas gėlių būzins su iringimais. Apacioj krautuvė, viršų 6 kamb. įrengtas butas. Kaina \$60,000. Agentai nereikalingi. Įmokėti \$20,000, likusia dalį savininkas finansuos už 4% 4180 Archer (greta Standard Fe-deral).

PARDUODAMAS namas su būzniu, ge-roji vietoj ir geras būzins, Brighton Parke, 4140 So. Maplewood Ave.

CICERO mūr. 2 butų bargenas, 5-6 kamb. po visu namu rūšys. Karštu vandeniu stokeriu šild. 16th ir 48th Court. \$20,500 — \$5,000 įmokėti. Svoboda, 6013 Cermak, BISHop 2-2162

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMI

puikūs kambariai ir apartmentai prie Lake Shore Drive.

Puikūs baldai. Visi patarnavimai.

Nemokama vieta automobiliams.

Prieinamos kainos. Liftas (elevators). Maloni administracija.

"Jums bus smagu gyventi čia".

3318 N. Lake Shore Drive

Teiraukitės pas administratorių.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TAISAU IR PRIJUNGIU

šildymo ir virimo gazuinis ir alyvi-nius pečius, taip pat karšto vandens tankus. Šaukite nuo 6 val. vakaro

Tel.: PROspect 8-2266

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS